

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegraful este de done ori pre septemana: Dum'nec'a si Joi'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditur'a foiei pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori fran-ate, adresate catre expeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nru 82. ANULU XIX.

Sabiu, in 14/26 Octomvre 1871.

tru celelalte parti ale Transilvanie si pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 1/2 ann 6 fl. Inscrerale se platescu pentru int'a ora cu 7 cr. sirubi, pentru a dou'a ore cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Invitare de prenumeratiune

la

„Telegraful Romanu“

pre patriarulu din urma (Octomvre—Decembre) alu anului 1870. — Pretiulu abonamentulu pre 1/4 de anu e:

Pentru Sabiu 1 fl. 75 xr. v. a.

Pentru Trani'a si Monarchi'a austro-unguresca 2 fl. v. a.

Pentru Romani'a si strainatate 3 fl. v. a.

DD. abonanti sunt rugati a nu intardia cu tramiterea prenumeratiunilor.

Adresele ne rugamu a se scrie curatu, si in locu de epistole de prenumeratiune recomandamu on. publ. avisurile postali, (Posta-Utalyany. — Post-Anweisung.) ca impreunate cu spese mai putiene si ca mai sigure pentru inaintarea baniloru de prenumeratiune la

Editor'a „Telegrafulu Romanu“
in Sabiu.

Sa asteptamu ?

La ordinea dilei se paru a fi articulii inflacurati in tote partile pre unde se facu opusetiini. Vorbele late au ierasi cautare, durere, si in press'a nostre, nationale. Este reu ca intre acestea vorbe nu se afla ce e mai de lipsa, adeca: svaturi in urm'a caroru sa scapamu de cei cu „natura de sclavu“, dupa cum se esprime „Gaz. Trans.“ Ce aflamu ne indrepta numai la sclavi'a noua; caci a astepta inca si mai departe in starea in care suntemu, in sperantia ca se va face mai bine este forte usioru, dara apoi este forte greu a ne desgropa mai tardiu din noroiulu pre multei asteptari; este forte greu a ne desfasura de legaturile ce le voru crea in giurulu nostru faptele implinite, precum vedemu ca le-au creatu si in cesti siese ani din urma.

Omeni credinciosi causeru nationali peatnescu candu mai recomanda asteptare si nepasare in unu tempu candu tota lumea se misca. Ce feliu de politica este acest'a deca noi d. e. vedemu ca unguirii ne incaleca cu legi de cari noi dicemu ca noue nu ne convinu si apoi ni dicemu: sa mai asteptamu. Seu dora sa facemu si noi cu natiunea si causele ei, ca feciorulu tiganului cu tata-seu, carele lasa pre tata-seu sa-lu palmuiesca romanulu pana se va osteni cu palmuitu ?

Unu cuventu amicabile.

„Kol. Közl.“ in nrulu 172 dela 21 Oct. aduce unu articulu in carele, dupa ce vorbesce despre o provocare a unui comitetu romanu ca ce sa se faca in viitoriu pentru ca sa se dea o directiune conduitei politice a romanilor etc. etc. — ne invetia ca mai bine sa cautamu sa ne cultivamu, sa muncimu si sa facemu economi'a treza, caci potemu fi si fara congressu.

Inainte de tote trebuie sa-i spunemu colegei nostre ca de asta-data a aretatu pre multu zelu.

Cei dela „Kol. K.“ si voru mai aduce aminte ca ei pana la 1848, dimpreuna cu colegii dela 1437 faceau legi preste legi, prin cari in genere s'a impedeatu cultur'a, s'a paralisatu munc'a, iera economi'a era impartita in doue categorii: in categori'a muncitorilor si in categori'a consumatorilor. Tempurile acele de auru pentru unii si cele de truda pentru altii au trecut, fara de a fi produsu pentru

generatiunile urmatorie vre-o remasitia, carea sa ne dea mana de ajutoriu pentru cultura si fara sa ne dea mana de ajutoriu la o economia mai cu sporiu nu numai noua romaniloru, ci tuturor locuitoriloru tieri. Din cauza ca tota sudorea muncii de pre atunci s'a papatu si n'a remasu nimic'a nici pentru institute de educatiune nici pentru institute de credite s. a. d. a. Ce au mai remasu pentru tempurile nostre sunt numai procesele urbariali, cari in multe parti nu sunt de natura incatu sa speramu vre-unu ajutoriu, nici de cultura nici de economi'a. Preste tote aceste, de-si triste adeveruri, amu fi trasu velulu uitarei, deca amu vedea ca s'a facutu vre-o schimbare spre bine.

Dara de candu a incetatu absolutismulu, ha de candu s'au facutu primele incercari de libertate pentru locuitorii tieriloru nostre, o fractiune de omeni s'au posu ca continuu sa faca diferentia intre natiunea unguresca si romana. (Acea fractiune nu e de a se cautu in prim'a linia intre romani, ci intre magiarii transilvani).

Acea fractiune prin informatiuni sinistre despre inclinările romanilor a sciutu sa devina copilulu resfatiatu alu barbatiloru de influentia in Ungari'a si in fine a facutu ca legea electorale in Transilvani'a pre langa tota uniuinea, sa fia unu dreptu mai numai esclusivu pentru nobili si neromani, a facutu ca posturile (pre care sa nu credea cine-va ca le tienemu de sine quibus, non) sa fia rezervate in mare parte iera mai numai fiiloru loro; a facutu ca limb'a romana sa nu fia in oficii nici ca sub absolutismu de respectata; a facutu ca in institutele superioare limb'a romana sa nu o respecteze nici pre cum se face acest'a la universitatele din Pest'a, in fine a facutu ca din aceste si din alte cause sa creasca continuu animositatile intre romani si unguirii si sa afle nutrementu. Cu unu cuventu, fractiunea de influentia, purcediendu din principiu cu totul false, nici dela libertate incoca nu s'a straduitu nici spre cultura nici spre economi'a, in folosulu comunu alu tieri, ci spre ceea ce e mai perniciosu pentru poporele dintrens'a, spre particularismu in intielesu forte egoisticu.

Cu privintia la urmările tempurale a acestoru rele noi ne-amu straduitu continuu a areta publiculu romanu, ca din caus'a acestora sa nu ne sacrificamu interesele principali seu vitali, amu dice noi, sperandu ca deca vomu starna cu ori-ce ocaziune a invinge acele vomu aduce o intielegere intre tote elementele mai insemnate a le patriei, si deca vre-unu periculu comunu aru fi sa vina, sa ne afle in concordia, pentru ca prin concordia sa fimu tari alu pota intrange, respinge si tiené in distantia respectabile de libertatile unei patrie constitutionali.

Coleg'a nostra „K. K.“ facea forte bine, precum si altele, deca in intielesulu acest'a combatea fractiunea amintita.

Dens'a inse si acum ca si alte-dati sa inaltia pre unu pedestalu mai inaltu si denegandu romaniloru facultatea de a se intielegere intre sine despre afaceri politice, i tramite sa faca numai economi'a si sa muncesca.

Sa nu credea coleg'a nostra ca noi voimu prin aceste sirori sa facemu apologi'a unui congressu nationalu stante pede. Pentru o intreprindere asi'a de momentuosa si serioasa in consecintiele ei avemu sa ne tragemu bine sem'a ca ce e de facutu; are inse dreptulu ori-cine, si prin urmare si romanii, sa cngete asupra modalitatiei privitoare la pasii ce voru voi ai face, spre a satisfacere dreptulu loro de cetatieni recunosenti prin lege.

Si de aceea parerea nostra aru fi ca colegele nostre de alte limbi sa nu vorbesca cu noi romanii numai din inaltime, ci din punctulu de vedere alu unei linisciri si multiamiri in modu egal si dreptu si in interesulu tuturor locuitoriloru patriei nostre.

Asia apoi vomu pota vorbi cu totii si despre economi'a si despre munc'a, caci aceste recunoscemu ca ne suntu tuturoru de lipsa; vomu pota vorbi si despre interesele mai inalte, despre cari ierasi ne este forte de lipsa ca sa potemu vorbi cu totii impreuna.

Eveneminte politice.

Consiliulu celu mare ministerialu s'a tienutu, fara de a decide ce-va meritoriu. „Pesti Naplo“ spune ca consiliulu s'a invoitu la unu compromis la care a contribuitu multu Andrassy. Imperatulu si-a rezervatu dreptulu de a se decide asupra principieloru din compromisul mai tardiu. De siguru in nrulu celu mai de aproape vomu pota sci si rezultatulu acestui evenimentu de mare insemnate.

Unu simptomu politicu

e miscarea simpatica in Germani'a pentru nemtii din Austri'a, care a cuprinsu tote cercurile. In tote orasile mai mari se convoca adunari, cari dau espressionu aceluor simtieminte; asi'a de unedile in Dresda si alalta-ieri in Monico. Dupa cum se telegrafeza lui „N. Fr. Pr.“ mai de unedile au decisu tote reuniunile cercuale liberale ale capitalei bavareze a considera ori-care vatemare a unei vitie germane de vatemare a intregulu poporu germanu.

Voci jurnalistiche despre desordinea austriaca de asemenea ierasi se audu. O foia din Baden scrie intre altele: „situatiunea in Austri'a e apra a suscita atentiunea comuna, ha chiaru unu tresaru de indignatiune in Germani'a. Cultur'a germana stravechia a Boemiei se parascesca ca o bancnota daunacioasa esita din cursu si acest'a se numesca in statulu Austriei — politica! Germanii austriaci potura suferi desvoltarea natiunei ungueresce de regatu aproape independente. Insa dela natiunea ceha nu exista nici unu scheletu, ci numai unu fantomu si acestu fantomu e de fatia stalpulu politicei austriace inaintea carui'a trebuie sa se tãreie milioane de germani si moravuri germane de sute de ani.“

Despre turburările in cerulu confinaru Ogulinu,

se scrie „Pressei“: Kvaterniku si consortii lui strensera poporu comunelu Racoviti'a, Primislie, Provenic'a, Ljubic'a si a. si la araguiru spre revoltare, la care impregiuraru cuventarii drastice si iritatore, si vinulu in abundantia jocu rol'a principale. — Kvaterniku spunea granitieriloru, ca se voru desarma si apoi li se voru raptapadurile, ca ei n'au d'a porta nici unu feliu de sarcina si d'a plati contributiuni, dupa legile vechi ale regentiloru de mai nainte, si prin urmare ei trebuie sa-si recuceresca cu poterea dreptulu rapitu; spre acestu scopu e inse necesariu a sterpi tote elementele straine in confiniile militari si inceputulu trebuie sa se faca cu „canii de svabi“ (oficierii straini). I succese in fapta a seduce 200—300 barbati cari apocaru armele, coppii si muerile, cari alergau dupa cet'a loro, nesocotiti. In 8 c. incepura escesele deja anunciate si cunoscute in comun'a Racoviti'a. Comica a fostu prinderea majorelui Rasici prin revoltanti. Acest'a binisioru popularu intre poporu de acolo alerga, cu sabi'a incinsa la faci'a loculu singuru, indeta dupa primele sciri despre cele intemplate, pentru de a linisci pre revoltati prin autoritatea si sfaturile sele. D'abia ajunsu acolo le striga: „Oguliniloru! tieriloru! ce va ajunsu? a revoltu, a radica armele contra imperatulu nostru... Indata sosi Rachiagu, punendu-i unu revolveru la peptu, cu cuvintele amenintatore: „Majorule! inca o vorba si sunteti mortu!“ Kvaterniku inse so apropia de elu

și atingându-ți umerii lui, dișe : Domnule majoru ! în numele națiunii sunteti prinsu. Preda-ți-ve sabi'a ! Majorulu Rasici se rogă a i se lasă sabi'a care i este, că semnu de suvenir de la raposatul colonelu Zastavnicovici și scumpa, elu vede ca e prinsu, inse sa i se conceda a si regulă afacerile a casa și sa-lu lasie a se reintorțe sub escorta pre tempu scurtu până acolo. Acést'a i se incuviintă si se ordină unu granitieru cu bajonet'a implantata a escortă pre majorulu. Pre drumu dișe majorulu cătra granitieru : Ioane nu scii tu ca te afli pre cale retocita ? N'aru fi mai bine pentru tine, cându ai fugi ? Cugeta-te, ca deca te va prinde te va impuscă !

La aceste response Ioane dându semnu consentitoriu din capu : „Bog me, dle majoru. Di'a ai dreptate, mie mi se pare ca nu e lucru bunu“. Nici granitierulu nici prinsulu nu se mai reîn-torșera la revoltati. Acesti'a inse incepura a se organiză, încatu potura, recrutara partizani, agitara și beura din poteri, aveau 15,000 fl. la dispozițiune. Dupa ce se intamplara în Racoviti'a volnicile cunoscutu, se pusera conductulu în miscare spre Plas-ki, unde se afla resedinti'a episcopesca și o manastire gr. or. Aici se silira preotii gr. or. a seversă revoltatoriloru serviciulu ddiեսcu și a le dá binecovențare. Într'aceea comand'a generale inca n'a sediulu cu mânilu în pôle. Într'a 9 c. deja se activara pentru cerculu regimentulu Ogulinu dreptulu statariu pentru crim'a revoltei. — O di nainte de acést'a capetara regimentele Ogulinu, Sluinn și Otocacu ordiulu a-si concentră companiile și a porni totu-odata din tôte părțile contr'a Racoviti-iei pentru de a încungură pre revoltatori. Totu odata se comandă garnisonei din Karlstadt a se tienea gat'a de marsiu, pentru de a intreveni la casu de lipsa, pre cându una batalione din regim. de infant. Kaussevici pornise de aici la Karlstadt pentru întarire și pentru padirea depoulu de ierba de pusca de acolo contr'a vre-unui atacu. (Celu mai mare magazin de ierba de pusca se afla în departare de o ora dela Karlstadt). Sluinn se comandara de majorulu Blondek, Ogulinii de vice-colonelu Hukulg'a și Otocanii de colonelulu Schestak. Miscarea concentrica succese pre deplinu și fără resistintia, la ce contribuira celu mai multu împiegurarea ca cele-lalte cercuri confinare remasera liniscite ; într'a 10 c. erau revoltatorii încungurati de tôte partile, căci majorulu Rasici ocupase cordonulu și prin acést'a le facura trecerea preste confine imposibile.

FOISIORA.

Machiavelu și Machiavelismulu.

(Urmare din nr. tr.)

Pre lângă aceste reflexiuni cari resulta într'unu modu virtuale din doctrinele absolutiste ale scôlei Machiavelice, discipoliu acestor doctrine mai au o opiniune forțe rea despre popóre în genere. Ei credu ca popórele suntu misieloșe, târitóre dinaintea fortiei, fără mila pentru slabiciune și pentru gresiale, indulgente pentru crime, incapabile de a îndurá contrarietățile unui regimu liberalu, și paciente până la martiru la tôte violentiele despotismulu cutediatoriu ; sdrobindu tronuri în momente de mania și dându-si singuri stapani căror'a le ierța atentate pentru cari aru fi decapitatu diece regi constitutionali ! În desiertu, dîcu ei, constitutionalistii canta justiti'a, dreptulu, stabilitatea, ordinea, respectulu formelor atăt'a de complicate ale mecanismulu parlamentar, în nisce glôte violente, nedisciplinate, inculte pre cari le proclama ei de stapani și suverani ai statulu ! Machiavelistii credu și sustienu ca principiulu suveranității populare este destructiv de ori-ce stabilitate, ca acestu principiu consacra dreptulu revolutioniloru. Suveranitatea poporulu dá nascere demagogiei ; demagogi'a produce anarchia și anarchi'a readuce la despotismu și astfel, popórele se reintorcu la barbaria pre calea civilizatiunii ? Prin asemenea ratiunamente, Machiavelistii conchidu ca despotismulu este singur'a forma de guvern care în realitate se pôte adoptă stărei sociale a popórelor moderne ; ca pentru națiunile de astadi, cari traescu numai prin industria, cari nu au nici o credintia, libertatea nu pôte fi decât o cauza de disolutiune și de ruina. Din desgustulu ideiloru și din ciocnirea revolutioniloru, nu estu nisce societăți desamagite, indiferente în politica precum și în religiune, cari

In 12. c. eră colonelulu Schestak dejă în Racoviti'a și porni cu 2 companie Otocani contr'a revoltatoriloru.

De abiă fura acesti'a la Ljubica între Plaski și Racoviti'a de poterea înarmata ajonsi și provocati a predă armele și indata 'si aruncara armele și fugira în tôte părțile. Cu ocasiunea acést'a fura căti-va răniti, fugendu, și vre-o 30 prinsi și dusi la Ogulinu.

Cei trei conducatori principali Kvaternik, Bach și Rakias, vedindu réu'a reusire a întreprinderii, fugira asemenea spre graniti'a turcesca, intalnira insa unu despartimentu de soldati și fura indata impuscati și îngropati în acelasi locu.

Acést'a e istori'a revoltei de 5 zile din Racoviti'a. În 14 Octomvre, nóptea, se arestara domni Dr. A. Stareevici și redactorulu fôiei „Hrvatska“. Redactiunea acestei foi se sigilara.

De lângă tiermurea stânga a Oitulu 7 Oct. 1871.

Dle redactoru ! În numerulu 78 alu fôiei, ce redigeti, amu celutu între altele și o corespondintia, ce se referesce la modulu de alegere de protopopu în protopopiatulu Mercurei. —

În conglasuire cu reflexiunile aduse în acelu articulu, eu din părțile de pre unde sum, viu a-mi esprime „discuragiara“ de a mai îndemná pre cine-va din părțile noastre — ceea ce până acum amu facutu — de a mai absolvă gimnasiulu și apoi a pasi la filosofia, drepturi etc.

Deca afirmatiunea corespondintelu acelu'a se radima pre motive tari, și nu vorbesce dela sine și din óresi-care patima, — ca, unu barbatu alu națiunii române, într'unu sinodu, carele pria tôte tractele protopopesce e compusu din fruntasii clerulu și mirenilor, și cari singuri numa i'si potu tramite, asiá dicendu, pre fiii loru la absolvarea gimnasiulu, filosofiei și drepturilor, — de óre-ce massea poporulu rom. din saracia acést'a nu o pôte face, — s'au exprimat, „ca teoriile înaintea densulu nu platescu nimic'a și testimoniile, fia dela facultăți, de drepturi, filosofia séu alte, suntu litera mórtă“: în casulu acést'a durere ne cuprinde pre toti români din tôte unghiurile, de „espressiunea cea fără simburu și neprejudicata“, ce suntemu la mare indoiela, ca într'unu sinodu protopo-

nu mai au altu stimulentu decâtu placerile materiali și interesulu, a căror'a cultu este aurulu. Ce forma de guvern s'aru potea aplicá, dîcu totu ei, la o societate unde domnesce coruptiunea, unde averea se castiga prin surprinderile fraudei, unde moral'a nu are alta garantia decâtu legile repressive, unde, în fine, simtiementulu chiaru alu patriei se confunda într'unu felu de cosmopolitismu universal ! Machiavelistii nu vedu mantuire pentru aceste societăți, decâtu în instituirea unei centralisatiuni fără mesura, care sa puna tóta poterea publica la dispozițiunea acelor care guverna, într'o administratiune ierarhica cá aceea din imperiulu romanu, care sa reguleze într'unu modu mecanicu tôte miscările individiloru ; cu unu cuventu, într'unu Cesarismu Bizantinu. Eata sub ce conditiuni esentiale, credu ei, ca unu principe si-aru potea consolidá poterea sea. Elu trebuie sa se aplice mai cu séma a destruge partilele, a disolvá poteriile colective, a paralísă în tôte manifestările ei, initiativ'a individuale. Intretinerea perpetua a unei armate formidabile va fi complimentulu indispensabile alu acéstui sistemu. Guvernulu se va silí a combate și a nimici prin tôte midilócele possibili veri-ce clasa periculósa, veri-ce elementu de resistintia, încatu sa ajunga a nu mai esistá în statu alta clasa de ómeni, decâtu proletari, milionari și soldati !

Prin căi piedisic, prin medilóce deturnate, prin combinatiuni dibace, unu guvernulu va isbuti totu-déun'a a destruge mecanismulu institutiiloru celor mai întiepte. Va atinge, un'a dupa un'a organizatiunea judecatoresca, legea electorale, pres'a, libertatea individuale, invetiamentulu publicu etc. ; în fine, tôte garantiile constitutionali. Popórele tienu mai multu la aparentia decâtu la realitatea lucrurilor ; putienu le pésa loru de fictiunile legali și de garantiile constitutionali.

În ochii partizaniloru lui Machiavelu guvernele parlamentare suntu numai nisce scóle de disputa, nisce focare de fragmentari sterile, în mediloculu

pescu unu mecenate alu națiunii române aru fi vorbitu.

Destulu atăt'a, ca articulu corespondintelu, cuprindendu totu adeveneri séu necuprindendu, în amendou casurile, au facutu sensatiune rea și între ómenii din departare, de óre-ce, cei cari au copii la scóla și cari se sustienu cu mari chieluiei, facendu parinti pre acasa detorii și tramitendu la scóla fiiloru loru bani, — aceti'a suntu cei dintăiu, cari se discragiaza, vedendu ca cum mergu trebile de prostu între aceti barbati, cari suntu la cărma și vréu sa tréca înaintea lumii de conducatori ai națiunii și ai bisericiei. Óre e dopa „dreptu și dreptate“ cá unui gimnasistu cu 4—6 clase sa-i fia iertatu a rivalisá și a reesi în candidatiune de profesoru séu protopopu fatia cu unu academistu ? Abstragendu dela tôte drepturile positive, — óre dreptulu naturalu innasentu în fia-care omu cu tôte simtiurile concede acést'a ? Judece lumea ! În casuri de aceste trebue într'adeveru sa se discragieze totu omulu de a mai invetiá la carte până e betránu, și asiá dicendu, vieti'a jumetate petrecendu întru facerea esamenelor pre la filosofia, drepturi etc. căci în fine se vede treb'a ca nu e mai consideratu cá celu cu 4—6 clase gimn. — Din tôte aceste, eu deducu, ca preotime i nóstre gr. orient. nu-i e iertatu, cá în sinulu seu se aiba și preoti cari sa se pôta asemenea cu cualificatiunea cu preotii catolici și e vangelici. Deca acést'a insa e iertatu, ba deca chiaru și spiritulu tempului demanda în tóta diu'a strictu acést'a, — vedemu totusi în vieti'a de tôte dilele mari abateri și iregularități, care tôte suntu totu atâtea documente pentru straini a ne mai aruncá inca pre alocurea : ca de ce sa dámu la pop'a vostru portiune canonica și lemne din padure, ca nu-i invetiatu și nu scia nimic'a fatia cu pop'a nostru etc. — Astfelu de abateri și iregularități ne pune înaintea chiaru și sinodulu dela Mercurea, de unde se asteptá sa resara întâiu lumin'a cunoscintiei, deca corespondintele are dreptu în ceea ce vorbesce.

A se face cine-va protopopu cu 4—6 clase gimn. însemnéia atátu, cátu a se face cine-va astadi profesoru de cl. a 8-a gim. totu cu acele clase, și apoi a propune filosofia, pre Horatiu și Tacitu, despre care elu n'are idea. — Eu cugelu, ca protopopulu e organulu consistoriulu, și are a raportá acestu'a despre trebi scolare și bisericesci, precum și a responde la întrebăriulu consistoriu, acést'a sa

căror'a se sleesce activitatea fecunda a națiuniloru, pre care tribun'a și pres'a o condamna la neputintia. Ei substituiescu teoriiloru abstracte, ratiunea practica și esperinti'a seculilor ! Machiavelistii stergu din constitutionea loru responsabilitatea ministeriale ; suveranulu singuru va fi respundetoriu înaintea poporulu. — Cu initiativ'a parlamentara a proiectelor de lege, camer'a pôte restorná guvernulu cându va voi ; ei stergu dara și initiativ'a parlamentara ; propunerea legiloru va apartiené numai suveranulu, și astfelu, neputendo nimenea altulu propune legi, principele nu se va mai teme ca se va face vre-o lege contraria poterei selu. Elu singuru va avea chei'a tabernaclulu.

În privinti'a senatulu, scóla machiavelica crede ca acestu corpu inaltu, interpretu și paditoriu alu pactulu fundamentale, nu are o putere propria ; ca elu, fiindu asediatu în inaltele sfere constitutionali, interventiunea sea directa nu trebuie sa apara decâtu în nisce circumstantie solemne, d. e. cându aru fi casulu de a se atinge pactulu fundamentale, séu cându suveranitatea aru fi în periculu.

În privinti'a presei, acesti discipoli ai lui Machiavelu, nu suntu de opiniune a se suprime organele ei, căci diaristii suntu cá și capetele hidrei de Lern'a ; de vei tăia diece din aceste capete, resaru cinci-dieci în locu, și de a neutralisá pres'a prin presa chiaru. În cele mai multe terti parlamentare, pres'a se pune totu-déun'a în serviciulu pasiuniloru violente, egoiste, exclusive, pentru ca ea este venale, injusta și fără patriotismu. Ei bine, spre a remediá si la acestu reu, guvernulu Machiavelistu se va face diaristu ; va fondá unu diariu alu seu pentru fia-care diariu din opostițiune. Prin ajutoriulu devotamentulu oculatu alu acestor foi, elu va dirige opiniunea publica în tôte cestiunile politice. Unele chiaru din aceste organe voru face guvernulu o opostițiune simulata și fictiva.

Ministeriulu va pune în studiu în materii de comerciu, de industria, de arte și chiaru de admi-

o p^ota face protopopulu cu teologi'a n^ostra si cu 4 clase gimnasiale, — dar' eu cugetu, ca protopopulu sa privesce si ca siefu de sine statatoriu in tractu, elu are a tiené contactu cu t^ote autorit^otile straine, cu dregatoriile politice mai inalte, deca voiesce ca sa lucre cu efectu pentru cultura poporului din tractu si apoi acésta o va poté face numai unulu cu o calificatiune mai inalta de catu se poté presupune dela unulu cu 4—6 clase. Afara de aceea, de câte ori nu vine protopopulu in positione a representá clerulu si tractulu intregu feluriteloru autorit^otili straine bisericesci si politice? de câte ori intr'nnu unghiu de tíera unde protopopulu nu mai are alti barbati calificati de nationalitatea sea nici in cleru poté si nice la dregatori'a politica cu care sta in legatura imediata, elu totu-si trebuie sa fia singuru factorele principalu in t^ota privint^oa si prin autoritatea lui trebuie sa insufe respectu si strainului, facendu-lu sa reconósca pre bas'a dreptului si drept^otiliei, ce compete sc^olei si bisericeii deca voiesce sa-si implinésca missiunea cea grea.!!

Suntu inse si alte impregiurári si mai grave, care ceru cu totu adinsulu ca unu protopopu sa fia catu se poté mai calificatu. Si apoi deca intr'unu tractu intregu, nu vei gasi unu preotu cu testimoniulu de maturitate, de aici sa urmeze, ca nici baremu protopopulu sa fia absolutu?! Unu preotu intr'o comuna mai poté trece astadi cu 4—6 clase gimnasiale si cu teologi'a, dara dela unu protopopu se recere astadi ca celu pucinu sa aiba testimoniulu de maturitate pre l^onga teologia, bá se pretinde de la unu protopopu ca sa fia si academistu, pentru ca sa p^ota corespunde pre deplinu chiamárei lui celei f^orte grele, si pentru ca sa-si p^ota sustiené autorit^oatea sea inaintea „lumei culte“. Si apoi sa se pl^onga cine-va, ca nu avem atari individi, acésta nu o va poté dice nimenea, cáci lauda lui Ddieu, de cându Escelenti'a Sea Archiepiscopulu si Metropolitu n^ostru au venit in Trani'a, vedemu cu bucuria o suma insemnata de individi, cari pre l^onga testimoniulu de maturitate si teologia intrunescu si filosofia si drepturi, si apoi atari individi sa fia respinsi dela unu postu de protopopu, cine scie din alu cui interesu?

Deca interesele cele particulare intre románi respingu pre atari individi dela atari posturi, de ce sa ne mai miramo apoi de straini, — ca respingu pre juristii románi dela posturi? Credemu inse, ca consistoriulu in atari circustari va judeca totu-dé-un'a parintesce pre bas'a dreptului si drept^otiliei, si

nistratiune, totu felulu de proiecte, de combinatiuni, de schimbári, de amelioratiuni ale caror'a resunete prin pressa va acoperi vocea publicistiloru celoru mai numerosi si mai fecundi. Fericirea poporului va fi obiectulu unicu alu confidentieloru sele publice. Pres'a guvernamentale si ministrii, nu voru incetá de a declamá cu o fraseologia liberala, asupr'a mairirii si prosperit^otiliei tieiei, asupr'a majest^otiliei missiunei si destinatelu ei, asupr'a mareloru principii, cari agita umanitatea. Liberalismulu celu mai intusiastu va respira in scrierile sele. Stilulu discursuriloru si alu manifestatiuniloru oficiale, va fi totu-dé-un'a pomposu, ingámflatu, plinu de subtilit^otili artificiose si de metafore!

In momentul alegeriloru de deputati, partitele au de obiectu a proclamá candidatii loru si a-i pune in facia guvernului; va face si guvernulu totu asiá, si va pune si elu candidatii sei facia cu partitele; agentii guvernului, dela celu intái p^ona la celu de pre urma, se voru sili a face cá, cu ori ce precu, sa triumfe candidatii guvernamentali.

In ceea ce privesce comunele rurale, Machiavelistii nu voiescu cá alegatorii sa mérga sa voteze in centrurile de aglomeratiune, unde s'aru potea aflá in contactu cu spiritulu de opozi^otiune alu urberloru si alu orasielor, si sa primésca de acolo consemn'a care aru veni din capitala; ei voru cá votarea sa se faca pre fie-care comuna. Se intiel-ge, ca cu acestu modu se obliga comunele rurale a se divisá intre nisece notabilit^otili neinsemnate, séu a se raportá in lipsa de nume cunoscute, asupr'a candidatiloru desemnati de guvern. Aru fi de mirare deca, cu acestu sistem, s'aru mai potea produce capacitatii séu talente!

Presupunendu inse ca, cu t^ote precautiunile luate de guvern, opozi^otiunea aru reusi a introduce in camera vre-o cati-va declamatori; la asiá casu guvernulu Machiavelistiloru, precum uséza pres'a prin pressa, va usá tribun'a prin tribuna; va cautá cându a corumpe, cându a oprime sufragialu popularu;

precum acésta o ascépta si pretinde cu totu dreptulu lumea culta si civilizata. —

In sfersitu cá sa nu mai facu vorba multa, adaugu, ca precum astadi se recere prin concurse calificatiune dela unu profesor gimn.; nu mai pucinu trebuie sa se pretinda acésta calificatiune si dela unu aspirante la protopopiatu, si ca a preferá cine-va pre unu cu 4—6 clase celui cu maturitate si poté si cu filosofia séu drepturi, acésta s'aru poté numerá numai intre pecatele strigátore la ceriu. — Lumea culta inse sa judece seriosu la casuri de acestea, cáci taia afandu in viét^oa poporului románu.

Societatea academica romana.

(Sectiunea filologica.)

Sedintia din 4 Septembrie 1871.

Membrii presinti din sectiunea filologica: dnii Laurianu, presedinte, Massimo, Sionu, Romanu si Caragiani, asistádu si membrii sectiunei istorice dnii Hodosiu, Odobescu, Baritiu, Urechia, Papiu, precum si d. P. Poenaru, dupa decisiunea luata cá toti membrii societ^otiliei sa ia parte la cestiunea Dictionariului, in sectiune filologica.

Sub presedintia dui Laurianu, se deschide discussiunea genarale asupr'a proiectului de dictionariu, depusu de comisiunea lexicografica, — compusa de dnii Laurianu si Massimo.

D. Romanu cere cá acésta comisiune sa comunice societ^otiliei oservatiunile sele asupr'a materialulu de dictionariu ce s'a depusu in manuscriptu de unu din membrii societ^otiliei cá colaboratori, chiaru in sesiunea actuala.

D. Papiu intempina ea, ordinea dileifindu discussiunea asupr'a proiectului imprimatu, propunerea dui Romanu remane a se considerá numai dupa ce acésta va fi terminata.

D. Massimo sustienendu pre d. Papiu, societatea intra in discussiune.

D. Hodosiu, luádu cuvintulu, dice:

Anulu trecut, cându comisiunea lexicografica a prezentatu cinci cóle tiparite, trei de Dictionariu si d^one de Glosariu, si sectiunea filologica a intratu in cercetarea loru, mi-aducu aminte ca amu facutu observarea: deca cercetarea n^ostra se estinde numai asupr'a modulu scrierei Dictionariului, adeca asupr'a cestiunei deca fia-cáruí cuventu s'a datu etimologi'a lui, traductiunea in limb'a latina,

va avea si elu ómeni deprinsi la elocintia si capabili d'a vorbi mai multe óre fára a se oprí. Ceea ce importá mai cu séma este, cá guvernulu sa aibe o majoritate compacta si unu presedinte devotatu, pre care sa p^ota comptá si care sa cunósca bine t^ote artificiele strategiei parlamentarie, spre a conduce desbaterile cu succesu si a rapi voturile!

In ceea ce se atinge de militiele nati^onali, disolvarea loru aru fi necesarmente unulu din primele acte ale guvernului; organizatiunea gardei cetatienesci nu se poté conciliá cu esistentia unei armate regulate, cáci cetatienii fiindu armati, aru potea intr'unu momentu datu sa se transforme intr'o clica de resvratitori. Disolvádu-o inse o va reorganizá pre alte base; ea va fi pusa sub ordinile imediate ale agentiloru autorit^otiliei civile, si i se va radica prerogativ'a d'a-si recruta capii sei, pre calea electiunei!

In privint^oa universit^otiliei, Machiavelistii conidera cá unu ce f^orte importante d'a se prescrie din invetiamentulu dreptulu studiele asupr'a politiceii constitutionale; ei nu voru cá, la esirea din sc^ole, junimea studiosa sa se ocupe de politica; unu asemenea invetiamentu falsifica, dica ei, ideele junimei si o iniétieza méi nainte de tempu, in nisece materii cari depasiescu mesur'a ratiunei loru, si pregatescu ómeni de statu falsi, utopisti, anarchisti si demagogi.

Inte multimea regulamentelu pre cari partisanii doctrineloru lui Machiavelu le recománda Principelui, ei atragu atentiunea suveranului si asupr'a baroului. In staturile unde baroulu este constituitu in corporatiune, acésta ordine poté fi unu focaru de influentia ostile guvernului. Eu nu voiescu cá curtile de justitia sa se transforme in parlamente si cá advocatii sa faca politica. La cea intái ocaziune propice, se va dá unu decretu care, de si va respectá independintia corporatiunei, va supune inse pre advocati a primi de la suverani investitur'a loru.

semnificatiunea lui afátu generale cátu si speciale, diversele acceptiuni, figurarea lui in frase, in constructiuni etc. etc., conformu regulamentului pentru publicarea Dictionariului punctulu 18, séu ca cercetárilé n^ostre se voru estinde si asupr'a ortografiei ce s'a urmatu in publicarea celoru cinci cóle tiparite, ce ni se presentasera? Si sciu ca la acésta observatiune a mea, d. Papiu a emis opinionea, opinione ce s'a si adoptatu, ca cercetárilé n^ostre sa urmeze in amendóne directiunila. Si asiá s'a urmatu. Amu luat lucrea la revisiune, o amu indreptatu, o amu modificatu, o amu adoptatu, si a fostu bine.

Astadi inse, cându voim a intrá in cercetarea proiectului de Dictionariu si Glosariu ce ni se presinta, vedemu inaintea n^ostra nu numai unu materiale puru si simplu de Dictionariu cá in anulu trecut, ci ne vedemu in fatia cu titlulu cártiei, cu o dedicatiune, cu o prefatiune, cu cele cinci cóle esaminate anu, retiparite séu reeditate estu-tempu, si pre l^onga acestea inca cu vre-o câte-va cóle asemenea celoru cinci cóle din anulu trecut.

Cându ne vedemu fatia cu atátea lucrári, trebuie sa ne intrebámu: cum sa intrámu in cercetarea loru, de unde sa incepemu?

Ori de unde amu incepe, eu credu ca mai intái trebuie sa ne spunemu observatiunile n^ostre generali. Si eu de aceea mi iéu voia de a incepe de aci.

a) Incepu d-la titlulu publicatiunei ce ni se presinta, si observu inainte de t^ote ca fras'a „elaboratu de A. T. Laurianu si I. C. Massimo“ nu este corecta, pentru ca proiectulu de Dictionariu si Glosariu nu este elaboratu, elu nu se elaboréza numai de domnia loru, ca si cei-a-alti membrii suntu colaboratori ai Dictionariului; asiá dara Dictionariulu este séu va fi elaboratu de toti membrii colaboratori. Dara domnia loru mai suntu inca si membrii ai comisiunei de redactiune; de aci eu credu ca terminulu celu mai corectu, ce s'aru poté pune in titlulu publicatiunei proiectului de Dictionariu, aru fi cuvintulu redactatu in locu de elaboratu.

b) Incátu pentru dedicatiune, departe cá sa nu voiescu si eu a se dedicá opulu memoriei lui Evangeliiu Zapp'a, dara comisiunea de redactiune n'a fostu insarcinata cu facerea dedicatiunei; eu credu ca societatea si-a rezervatu siesi de a luá conclusiune in privint^oa acésta, pána atunci comisiunea de redactiune nu erá in dreptu a o face. Dedicatiunea se va poté face atunci, cându intregu pro-

Incátu se atinge de cleru, sc^ola lui Machiavelu nu face din preotu unu apostolu alu libert^otiliei, unu missionaru alu adeverului; ea conidera sacerdotiulu cá unu spriginu naturale alu puterei absolute.

Prin organizarea unei politici politice interióre si esteriore, principele se va asecurá in contra factiuniloru din intru si a inamiciloru din afara; in contra uneltiriloru tenebrose ale demagogiei. Spre acestu finitu, elu va stabili dívarie politice in mai multe capitale ale Europei, subventionate intr'ascunsu.

Machiavelistii mai sfatuescu pre guvernulu de a unelti elu insusi comploturi simulate, si recománda acestu mijlocu cá f^orte eficace spre a suscitá simpatia poporului in favórea unui principe, mai cá séma cându popularitatea sea incepe a decrese si a decliná. Conspiratiunile false au si unu altu avantaju: acel'a de a se descoperi comploturi reale, dádu locu la perquisitiuni si urmariri in contra persóneloru banuite ca aru urdi conspiratiuni in contra guvernului.

In materia de finance si de sistemulu bugetaru, sc^ola machiavelica indémna pre guvernulu a usá cu indestulare de facultatea ce este formalu rezervata suveranului in statele constitutionali, de a deschide prin ordonantie, credite estrabugetare, adeca suplimentare séu estr'a-ordinarie, in intervalulu sesiuniloru legislative, si astu-feliu, a introduce arbitraríulu si in finance, derogádu dupa trebuint^oa, previsiuniloru norme ale bugetului, fára intervenirea puterei legiuitore.

Nu-si poté inchipui cine-va la cé gradu machiavelismulu este contagiosu si cátu de usioru se poté conformá fie-cine percepteloru sele.

(Va urmá.)

iectulu de Dictionariu va fi trecut prin revisiunea societății și respective secțiunii filologice, și când, adoptat odată, elu se va publica sub firm'a societății noastre, nu că proiectu, ci că „Dictionariulu Academiei” conformu regulamentului.

c) Asemenea nedumerire amu și în respectulu prefatiunii. Ori-cătu aru dice cine-va că prefatiunea dela proiectulu de Dictionariu nu privește pre societate, ci numai și numai pre membrii comisiunii de redacțiune, eu nu voiu poté fi nici odată de acésta parere, pre cătu tempu prefatiunea s'a tiparitu cu spesele societății. Au se pôte tipari ce-va cu spesele societății, fără autorisatiunea ei? S'eu ca prefatiunea nu s'a tiparitu cu spesele societății? Un'a din două. Dăra membrii comisiunii de redacțiune se subscriu la prefatiune că insarcinati de cătra societate; ceea ce în faptă nu este asiá, pentru că societatea în privinti'a acésti n'a luatú nici o conclusiune, ea a insarcinatu pre comisiune poru și simplu cu esaminarea lucrărilor de Dictionariu, cu redacțiunea lui, și cu nimic'á alt'a. Prefatiunile de regula se facu dupa terminarea opului; și aci, că și la dedicatiune, eu credu că societatea și-a rezervatu siesi a delibérá asupr'a acestei cestiuni. În prefatiune, dupa mine, trebuie a se arétá conclusiunile ce societatea a luatú pentru publicarea Dictionariului, planulu ce ea și l'a facutu pentru elaborarea și tiparirea lui, barbati cari au colaboratu la elu, autorii și opurile de cari s'au servitu în confecționarea Dictionariului, modulu de scriere ce s'a adoptatu de societate și s'a urmatu în publicarea lui, și alte mesuri ale societății, relative la Dictionariu. În prefatiunea ce ni se presinta la proiectulu de Dictionariu nu este nimic'á din tóte acestea; ea ne arata planulu ce comisiunea și l'a facutu, iera nu acél'a pre care societatea l'a datú; în speciale, la partea III, despre ortografi'a cuvintelor, ea nu este alt'a decâtu multu putienu proiectulu de ortografiá româna propusu, dăra nedesbatutu încă întregu în sesiunea anului 1867 (T. I pag. 72, etc.) Concludu că acésta prefatiune nu trebuiá sa se faca.

d) Incătu cele cinci cóle esaminate anulú trecutú de secțiunea filologica, mi permitu observatiunea că la retiparirea s'eu reeditarea lorú din estú tempu, comisiunea lexicografica n'a observatu modificările, observările și conclusiunile secțiunii filologice din anulú trecutú, dupa cum cere regulamentulu pentru publicarea Dictionariului. Déca se va cere, voiu aduce și esemple.

e) În urma mai adaugu că, în cursulu cercetării ce a urmatu anulú trecutú asupr'a proiectului de Dictionariu, au remasu unele cestiuni rezervate discussiunii. Ele pâna astadi nu s'au desbatutu. Eata unele din aceste cestiuni:

Cum sa se scrie cuvintele cá: tinu, catielandru, etc.; cuvintele dupa, ea, pená, etc.; amândoi, doe, noe, etc.; cuvintele terminate în l'e precum formale materiale, etc.; cuvintele cá Dunare, minte, bunatate, etc.; în Genitivulu și Dativulu singularu, cu doi i i s'eu cu e i? Cuvintele cá accrescimentu, abatutóre, tacundu, facundu și alte analoge, cu u s'eu e s'eu i? terminatiunea one, ione s'eu one, iune; form'a gramaticale în desințiile ente, entia, s'eu inte, intia, iintia, etc.; form'a decurru, accurru s'eu decurgu, accurgu etc.; déca la cuvintulu celu altu sa se intercale pentru eufonia unu l cá celalaltu, etc.; déca cuvintulu prin sa se scrie cu aprostrufu pr'în dopa analogi'a lui d'în etc.

Tóte acestea, și încă altele, au remasu rezervate discussiuni. Pentru aceea mi-amu pasu întrebarea la începutu, — de unde începemu?

Dupa aceste observatiuni generale, nu voiu luá voi'a mai a ve presintá o propunere.

D. Sionu pre lângá cele dise de d. Hodosiú, adauge că dlui n'a întielesu nici odată lucrarea dictionariului în modulu cum s'a lucratu de comisiune, ca în Glosariu a întielesu a se pune cuvintele destinate a se proscie din limb'a, iera nu acele cari au prinsu radacina adenca în limba, acele care tienu și chiaru de istori'a țierei, de legislatiunea sea și de datinele sele: conchide dicându că vede că acésti provine d'acolo că regulamentulu n'a prefriptu regulele pentru tóta tehnologi'a Dictionariului, și, cerendu sa se numésca o comisiune care sa ia în revisiune regulamentulu acésti'a.

D. Urechia dorescú întrunirea Dictionariului cu Glosariu și revisiunea regulamentului, pastrându-se unu semnu pentru cuvintele ce le-aru crede demne de a fi escluse.

D. Massimu cá membru alu comisiunii lexicografice, dice că-i vine fórté greu a respunde la atátea cestiuni d'odata, ca e bine sa se despartia materi'a de discussiune, căci fie-care punctu reclama serióse desbateri.

D. Papiu cere a se lasá discussiunea pre calea pre care a apucatu și sa se asculte observatiunile generali ale tuturor membrilor, iera despartirea materiei în puncte distincte se va face mai pre urma.

(Va urmá.)

Varietáti.

* * Insciintiare. Despartiamentu cercului Sabiului, alu III-lea alu Asociatiunii transilvane pentru literatur'a româna și cultur'a poporului românu, și va tienea adunarea sea generale pentru anulú acésti'a, de nou Dumineca dopa S. Dumitru la 12 Noembre 31 Octobré 1871. în opidulu Salisce.

Sabiú în 19 Octobré 1871.

Comitetulu.

NB. tóte diuarele române suntú rogáte a publicá în sciintiarea acésti'a în colónele sele.

* * Patriotismu. În Greci'a murindú unu macelariu, anume Ioenu Varicas, a legatu printr'unu testamentu 250 mii drasme din stera sea pentru constructiunea flotei natiunale și alte 250 mii pentru universitate.

Asemenea patriotismu numai grecii ni-lu arata la densii! Guvernulu a decoratu cu Crucea-Mântuitorului pre acéstu vrednicu patriotu spre a i se potea face onorile militare la grópa

Publicatiune.

Institutulu agronomicu — scól'a agricola — în Mediasiu se va deschide în prim'a Noembre a. c.

Primirea scolariloru se face prin directorele scólei agricole Dr. A. Salfeld în Mediasiu, la care scolarii au a se anunčiá indatu și a produce documentele ca:

1) au absolvatu scól'a populare cu succesu bunu,

2) au o etate celu pucinu de 16 ani,

3) în generale au pracsá în speciale agricole obicinuite la noi și

4) ca au portare morale nevatemata.

Scolarii au a se supune unu esamenu de primire și suntú avisate stipendie de 120 fl. v. a. plativere din casele nationale sasesci la finea anului 1871, pentru scolarii fára midilóce din cercurile Sabiului, Mercurei, Sebesiului, Orestiei, Nocrichiului, Cincului-mare, Cohalmului și Sighisórei și adeca pentru fia-care cercu câte unulu, despre a căroru distribuire va dispune cerculu respectivu.

Sabiú 18 Octomv্রে 1871

Dela universitatea natiunei sasesci.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de invetiatoriu la scól'a confessionala gr. or. din orasiu Alb'a-luli'a.

Emolumentele suntú:

1. Léfa fipsa din cas'a bisericéi — 160 fl. v. a.

2. Cuartiru liberu — și lemne suficiente atátu pentru invetiatoriu, cătu și pentru elevi. —

3. Didactru dela fiesce-care elevu orasianu 2 fl. v. a. dela estranei pre II semestre 4 fl. v. a.

4. Dela servitiile facende cu parochulu locale fára deosebire 1 fl. v. a. — afara de umblatulu cu crucea și botediú.

Doritorii de a ocupá acéstu postu, au a-si asterne suplicele lorú la subscrisulu pâna la 20-lea Octomv্রে st. v. — dovedindú că suntú de religiunea gr. orient. cu purtari morale bune, ca au absolvatu gimnasialu inferioru, suntú clerici s'eu pedagogi absoluti, și sciú limbile patriei;

În fine sa fia cántareti buni. —

Alb'a-luli'a 6 Octomv্রে 1871.

Comitetulu parochialu gr. or.

Nicolau G ó r v y,

Curatore prim.

(2—3)

Concursu.

Pentru ocuparea statiunii de invetiatoriu la scól'a poporala gr. or. din comun'a Bosiorodu, se deschide concursu, cu terminu pâna în 1 Noembre a. c.

Emolumentele suntú: 200 floreni în val. austr. 10 ferdele bucate, cuartiru și lemne de incalditu.

Doritorii de a ocupá acéstu postu, au sa-si astérna concursule lorú instiuatú cu documentele necesarie subscrisului, pâna la terminulu mai susu insemnatu.

Hatiegu, în 4 Octomv্রে 1871.

Ioanu Ratiu,
protopopu.

(1—3)

Concursu.

Pentru ocuparea statiunii de invetiatoriu în comun'a Siugágu protopr. Sabesiului se escrie concursu pâna în finea lui Octomv্রে 1871.

Emoluminte suntú:

a) bani 136 fl. v. a. platindi în patru rate;

b) cuartiru și lemne de focu.

Doritorii de a ocupá acésta statiune au de a-si inaintá cererile sele scaunulu protopr. dovedindú că suntú pedagogi absoluti și indiestrati cu documentele prescise în legea organica pâna la terminulu de susu. —

Siugagu, în 3 Octomv্রে 1871.

Comitetulu parochiale.

Gregoriu Ghibu,
parochu și pres.

(1—3)

Concursu.

Devenindú vacantu postulu invetiatorescu, la scól'a elementara din parochi'a gr. or. Sinc'a-nóua, protopresbiteratulu Fagarasiului I, prin acésti'a se deschide concursu — cu terminu pâna la 15 Octomv্রে a. c. st. n.

Salariulu anualu e, în bani 120 fl. v. a. cuartiru gratuitu, și lemne de incalditu.

Doritorii de a ocupá acésta statiune, au a-si adresá concursule lorú, bine instruate, la subscrisulu; pâna la terminulu mai susu aratatu; dovedindú, că au absolvatu cursulu clericalu, s'eu pedagogicu; și ca sciú tipiculu și cantările bisericesci.

Fagarasiu, 25 Septemv্রে 1871.

Petru Popescu,
protopopu.

(1—3)

Concursu.

Pentru ocuparea postulu preotiescu în vacant'a parochia gr. orient. Cucurdea (Szekely Kotsard) scaunulu Ariesiului — protopopiatulu Turdei. —

Cu acéstu postu este impreunatu venitulú urmatoriu: Dela 80 fumuri români câte o ferdela de bucate, plugarii și morarii grau, — ceia-lali cucurudiu.

Dela 22 fumuri vidue și tigani câte 1/2 ferdela cucurudiu; — dile de lucru 67. livadie de 5 cara de fenu, 2 jugere de pámentu aratoriu; — folosescú și cemeteriulu, — cas'a parochiala ingradita, poiat'a, — stol'a epatrafirului, — contributiá și ecuivalentulu se solvesce din partea eclesiei:

Doritorii de a ocupá acésta parochia suntú postiti a-si asterne concursule sele, în sensulu statutulu organicu, pâna în 15 Noem: a. c. cătra sinodulu parochialu, și a le tramite subscrisului pâna la terminulu prefriptu.

Agarbitiu 4 Octomv্রে 1871.

În contielegere cu comitetulu parochialu.

Simeonu Popu Moldovanu.

90—1

prot. gr. orient.

Concursu.

Devenindú vacanta statiunea invetiatorésca gr. or. Fenteusiulu mare, Distr. Kóvár pana în 24 Oct. st. v. a. c. se deschide concursu cu care e impreunata soluciunea urmátóre:

a) 130 fl. v. a. din lad'a comunei,

b) cuartiru liberu.

Doritorii de a ocupá statiunea acésti'a voru avea a-si substerne suplicele lorú la subscrisulu scaunu protopopescu dovedindú că suntú absoluti de pedagogia și cantori buni, pâna la terminulu prefriptu.

Datu Fenteusiulu-mare 4 Oct. 1871.

în numele comitetulu parochialu

Ioanne Greblea,
Prot.

91—1